

Liturgie:

Votum en groet

NLB 978 *Aan u behoort o Heer der Heren*

Gebed

Zacharia 9 : 9-10

Johannes 12 : 12-19

Opw 298 *Hosanna voor de koning*

Johannes 12 : 20-28

Ps 126 : 3 *Wie moeizaam hier met tranen zaait*

Johannes 12 : 23-26 Lente: vruchtbaar leven kan niet zonder sterven

Gez (2006) 173 op de melodie van Ps 119

[Tweede dienst doop van Suzy van der Veen

Voorafgaand aan de doop *Trust in you, Lauren Daigle*

Na de doop *Jezus liefde voor mij, Sela]*

Collecte

Efeziërs 5 : 8b-14

Weg van het nieuwe leven

Gez 177 : 4 *Vader van het leven, ik geloof in U*

Zegen

NLB 425 *Vervuld van uw zegen*

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, mijn broeder en mijn zuster,

Lente

Deze veelkleurige foto luidt de lente in... (afb.) De zorgeloze vogels melden dat u uw schepping niet vergeet. Lente luidt altijd iets nieuws in. Nieuw leven dat ontluikt. Dat je overvalt, ontroert en telkens opnieuw verwondert. De lente wordt veroverd op de winter. Het vastgevroren bestaan opent zich voor de nieuwe groei. De ijskorst van de winter barst open. Dat kan niet zonder een breuk.... Er breekt iets en er gaat wat verloren.

Zo is het ook met geloven. Geloof heeft wat lente-achtigs. Nieuw leven, dat doet denken aan een geboorte. En dit kan moeilijk zonder pijn. (Of je moet je laten verdoven...) Hoe dan ook, er breekt iets open. Wat vastzat komt los. Dat betekent een breuk met voorheen. Zo gaat het ook met geloof. De grens tussen niet- geloven en geloof vormt een breukvlak. Je kunt immers erg vastgevroren zitten aan deze wereld. Aan vaste patronen, gewenning, denkschema's, logica.... Ontkiemend zaad heeft goede grond, water, lucht, warmte en licht nodig om open te breken en zijn kiemkracht tevoorschijn te laten komen.

Kinderdoop kun je ook verbinden met lente. Een begieten van een kind met het oog op de groei van geloof. Niet maakbaar als product, maar om te ontvangen. Vaak is het zo dat geloof ontwaakt in de lente van het leven. Hoor maar eens hoe enthousiast en spontaan en kinderlijk geloof kan zijn. Daarmee is het niet een vaststaand gegeven. Nee, het kan weer verdwijnen of niet tot bloei komen. En zelfs helemaal passief worden. Om vroeg of laat te ontluiken in een tweede lente of een derde lente... Tenminste, daar hoop je op, en bid je om. Gods Geest wil dat verlangen wekken en werken. Hij is de Geest van verwachting!

Je zou kunnen zeggen dat verschillende lentes in een mensenleven voorkomen. Die duiken niet allemaal op hetzelfde moment op. Dat kan sterk verschillen per periode (Rineke). En zelfs in de moeilijkste tijden van ontberingen, kan geloof ontkiemen en opbloeien. Alleen gaat dat nooit zonder pijn en moeite. *Je gaat de deur van het leven pas binnen, als je de pijn van het leven bij je binnenlaat.*

En er sterft ook altijd iets anders af, wat je verliest.....Jezus noemt dat de wet van de graankorrel. Niet bedoeld om op zichzelf te blijven, maar om af te sterven én leven te geven. De focus in zijn woorden ligt niet op het sterven maar veeleer op het leven. Juist door te sterven aan je oude bestaan ontstaat er ruimte voor een nieuw bestaan. *Ik ben een zaadje, vol leven, bedoeld om uit te groeien tot een halm met veel korrels.* Wie in de aarde valt en sterft, die draagt veel vrucht.

Je leeft pas echt, als je iets hebt gevonden dat je zoveel waard is dat je ervoor zou willen sterven

Vruchtbaar leven kan niet zonder sterven

Groot in zelfovergave

Heel de wereld loopt achter Hem aan! Het wordt steeds drukker om Hem heen. Jezus is immens populair geworden. Iedereen wil deze beroemdheid of 'celebrity' zien. Stel je voor, iemand die een mens uit de dood opwekt. Dat wekt nieuwsgierigheid van de hele bevolking. Ook internationaal! Grieken zoeken toenadering. Ze klampen aan met de vraag om Jezus te ontmoeten. Ogenscheinlijk voor het goede gevoel. Maar met zijn reactie maakt Jezus meteen duidelijk dat je Hem niet zo makkelijk leert kennen. Hij is geen beroemdheid die je om een handtekening vraagt. Je kunt niet zomaar in het voorbijgaan een graantje van hem meepikken. Voor wie Hem wil ontmoeten en echt leren kennen is in feite maar één weg: de weg van de graankorrel gaan.

Het wordt drukker om Jezus heen, maar tegelijk ook stiller. Waarom wordt Hij zo met Hosanna ingehaald? Voor wie zien ze Hem aan? Wat willen ze van Hem? Moet Hij hun dromen waarmaken, aan hun wensen en idealen voldoen. Doen zoals het ons uitkomt? Daarvoor is Jezus niet gekomen. Hij maakt zich tot een eenling, te midden van een menigte die Hem op handen draagt. Hij is niet gekomen om de aandacht te trekken, maar om aandacht te geven. Hij wil zichzelf helemaal geven. Daarvoor zal Hij diép gaan. *Als een graankorrel die ondergronds gaat.* Het gaat Jezus om de wet van liefde die zichzelf geeft. Iedereen die echte liefde kent, weet dat dit waar is. Dat je jezelf moet geven. Dat je moet leren investeren en risico's aangaan. Je gaat er zelfs aan onderdoor, aan de liefde. Jezelf overgeven aan de ander, sterven aan je ego. Je hebt er alles voor over. Jezus ziet de mensen voor zich, voor wie Hij het allemaal doet. Je leeft pas echt, als je iets hebt gevonden dat je zoveel waard is dat je ervoor zou willen sterven. Gods Zoon wil zichzelf helemaal geven, daar wil niemand van weten; behalve zijn Vader.

Gebroken om het leven te delen

Vroegtijdig gestorven, in de kracht van zijn leven. Amper 33... Hij is de grond in geboord, afgebroken, en gebroken, ontbonden. Hij zakt heel diep af. En wat blijft van Hem over? Maar verkijk je er niet op! Hij is niet de zielige Jezus die als slachtoffer ten onder gaat. Hij is de Sterke die zwak en kwetsbaar *wil* zijn.

Hij wil niet alleen blijven, als een losse graankorrel die verdroogd of verschimmeld raakt. Zijn eigen leven geeft Hij prijs voor anderen. Hij is een stervende graankorrel, die begraven wordt in de aarde en daar gaat ontkiemen. Pas door zijn opstanding zal Hij veel vrucht dragen. En dat alles ging met tranen gepaard. Tranen als bronnen.

Jezus heeft het hier niet over zijn einde van sterven, maar veel meer over leven, het echte leven daarna. Hij onthult geen stervenswet, maar levenswet. De graankorrel *moet* de grond in en afgebroken worden. Want een graankorrel die op zichzelf blijft, daar heb je niets aan. Die blijft misschien mooi, hard en stevig, maar is uiteindelijk vruchteloos. Het goede leven zit diep vanbinnen. Het is een ontbindende voorwaarde dat Hij sterft, wil Hij leven naar boven halen. Sterft Hij niet, dan gebeurt

er niets, levert het niets op, blijven de dingen zoals ze zijn. Hij moet stuk gaan, wil Hij leven geven dat nooit meer stuk kan. Als Hij zich had vastgeklampt aan het leven, dan had Hij naar de macht gegrepen. Eer en aanzien naar zich toegetrokken. Maar dan had Hij het leven niet kunnen bewaren. Hij mag zichzelf niet ontzien. Hij moest zijn bestaan prijsgeven als een graankorrel om het leven te kunnen verwerven. Door de dood heen moest Hij het vruchtbaar maken.

Dit is heel bijzonder in het Johannes-evangelie: het sterven wordt nota bene verbonden met verheerlijking. Jezus wordt erom bewonderd. Daar komt zijn grootheid in uit, want het is niet zomaar sterven. Het is sterven uit liefde. Sterven om leven tevoorschijn te brengen. En liefde op te roepen. Sterven om leven te geven en zijn nieuwe leven te delen met anderen. Hij is heel diep voor je gegaan, dieper kon het niet. Hij ging tot het uiterste in zelfovergave voor jou. Het sterven en leven van Jezus staat niet op zichzelf. Het is bedoeld om zijn leven met jou te delen. Al wat ik ben, dank ik aan Hem, aan Jezus liefde voor mij. Vruchtbaar leven kan pas als je geliefd bent!

Vastklampen of loslaten

Zoals ik zei...om Jezus te kunnen volgen in wat Hij bedoelt, moet er vroeg of laat ook iets bij jezelf gebeuren. Het blijft niet bij Jezus zelf staan, maar Hij brengt iets teweeg in jou. Hij vraagt om navolging. Zoals die ene korrel pas tot vermenigvuldiging leidt, als die sterft. De wet van de graankorrel gaat dan ook op voor het leven van elke dag. Het is zelfs een levenswet. Wie zich aan zijn leven vastklampt, verliest het. Maar wie zijn leven loslaat... of prijsgeeft, behoudt het. Wat een sterke uitspraak!

Het is een krachtige wijze spreuk (masjaal) die je aan het denken wil zetten. Die is bewust zo prikkelend gesteld. Het is niet de bedoeling dat je dit leven of jezelf zou verachten. Jezus heeft het letterlijk over een 'psychofiel'... je psyche dat is je levensenergie, diep vanbinnen, je hele zelf. Wie zijn leven liefheeft, om zo te zeggen: wie verliefd is op zijn eigen ziel. Je kunt zo bezorgd zijn om je eigen hachje. Dat je je eigen gemoedsrust boven alles verheft. Je doet eigenlijk alleen nog dat waar je een goed gevoel bij hebt. Dat als wij iets doen en laten, je daarbij per se een goed gevoel hebben. Het liefst blijven wij op onszelf en wonen we op onszelf, denken we op onszelf, voelen we ook het liefst op onszelf. Op jezelf staan, voor jezelf leven, voor jezelf gaan. Jij op de eerste plaats....

Bikkelhard egoïsme; dat is een graankorrel die op zichzelf blijft en niet in de aarde en goede aarde wil vallen. Het gaat om het krampachtig vasthouden aan je eigen ik, je hele zelf. En zo krijgt je leven iets steriels. Je blijft steeds vaker in je comfortzone en vermijdt het ongemak, de vuile handen. Je kunt het dan steeds minder opbrengen om een offer te brengen, een prijs te betalen.

Maar christelijke leven is geen succesverhaal. Geloven is niet alleen maar leuk, soms zelfs helemaal niet leuk. 'Een mens te zijn op aarde (...) is levenslang geboortepijn. Pijn en verdriet. Ze leveren niet veel goeds op, zo is ons dat wijs gemaakt. We willen zo snel mogelijk van deze kwelgeesten af. Hulpverleners, medici en wetenschapper doen al het mogelijke om alle narigheid weg te nemen. Pillen en verdoving moeten helpen. In onze maatschappij rust(te) op lijden een taboe. Dus verdringen, wegdrukken. Niet over praten. Hoe kun je beter met onvermijdelijk leed omgaan?

Jezus wijst een andere weg... niet jezelf handhaven, maar jezelf geven. Niet jezelf vastklampen, maar leren loslaten. Dat is al moeilijk genoeg en soms heel pijnlijk. Het is de weg van het juist niet op jezelf blijven. Maar je in alle kwetsbaarheid je leren verbinden aan de ander. Zoals dat gaat in een liefdesrelatie. Alleen wanneer je jezelf aan de ander durft te geven. Alleen door jezelf voor die ander te openen en jezelf aan die ander te geven en toe te vertrouwen, alleen zo ontdek je wat het is om te beminnen en om bemind te worden.

Als God het gezaaide wakker roept, kunnen wij het loslaten. Loslaten is dus vertrouwen dat God ons niet loslaat. Het begint met beseffen dat wij geen controle over ons leven hebben. Loslaten geeft God de kans om te laten zien dat Hij betrouwbaar, liefdevol, zorgzaam en genadig is. Zo las ik het bij een groep vrouwen die zelf geen kinderen hebben. Ze wilden zich daar niet door laten beheersen. Ze zochten elkaar op en starten bijeenkomsten voor vergelijkbare vrouwen. En ze noemden die organisatie: vruchtbaar leven! Ik ben meer dan een vrouw die zelf geen kinderen heeft. Ik ben geliefde dochter van God die een vruchtbaar leven wil leiden.

Uit verlies winst

Een graankorrel die door de bodem gezakt, maar door alle diepte heen een weg zoekt naar het licht. Jezelf opgeven niet om jezelf te vernietigen, maar om jezelf te kunnen hervinden. In het geven aan de ander. Het is bijzonder krachtig, bewust kiezen niet alles naar jezelf toe te halen. Jezelf verliezen betekent sterven aan je ego. Hoe vast zit ik aan mijn bezit, mijn gezondheid, mijn baan.. Ben ik bereid diep te gaan eronder door te gaan, in liefhebben.

Dat is het navolgen van Jezus. In het gewone leven. Als je bij Hem je startpunt kiest, volgt daar veel uit. Als Hij het belangrijkste is, zal dat ook in je leven uitkomen. Met vallen en opstaan. Dat kan niet anders. Dat moet opvallen. Scherm je jezelf af, of geef je jezelf prijs?

Voordat God iemand groot kan maken, moet hij hem of haar grondig aanpakken. Abraham werd gebroken in zijn kinderloosheid, Jakob worstelde met God en zijn slimme plannen werden gebroken, Jozef, Job, Mozes jarenlang vluchteling, David in de hevige crises in zijn gezin, Jeremia in zijn aanvechting, Simon in zijn overmoed, en niet te vergeten Paulus' prestatiedrang. Ze kunnen allemaal meepraten over verlies dat ze hebben geleden. Stuk voor stuk zijn zij vroeg of laat gebroken.

Niemand kan kiezen hoe hij of zij gebroken wordt, of door welke gebeurtenis. Dat kan zijn door een ingrijpende gebeurtenis in je familie, door wensen die niet uitkomen, teleurgestelde idealen, gebroken dromen, door verloren vriendschap. Het kan door ziekte komen, door een zware tegenslag, een burn-out, zelfs helemaal aan het eind van je leven. Jij bent de enige die zich aan die gebrokenheid kan overgeven. Het vraagt om een offer. Niet dat je jezelf handhaaft, je positie verstevigt, jezelf beschermt met dikke muren om je heen. Dat is de graankorrel die op zichzelf blijft en in een isolement terecht komt. Maar de graankorrel die gebroken wordt. Dat betekent offers leren brengen. Het is pas een offer als het je pijn doet...

Ik las in een meditatie de volgende bewegingen die ik in een avondgebed benoemde:

VAN je zorgen maken, NAAR vertrouwen

gemopper, waardering

negatieve, het positieve

niet aflatende druk, onverwachte vrede

vijandigheid, tederheid

bitterheid, vergeving

ik-gerichtheid, ontferming voor anderen

van schaduwen van zorg, het zonlicht van stil vertrouwen

zinloos geklets, betekenisvolle stilte

veroordelen, Gods aanwezigheid in de ander

verschillen, de eenheid van het leven

ogenschijnlijke duisternis, de realiteit van het licht

ziekmakende gedachten, Gods helende kracht

vervuilende woorden, woorden die zuiveren

ontevredenheid, dankbaarheid

ontmoediging, de hoop

meningen die infecteren, waarheden die ons oprichten

ingezonkenheid, enthousiasme

onverschilligheid, gerechtigheid

achterdocht, genade

problemen die overweldigen, eenvoudig nederig wandelen met God.

Dat zijn de bewegingen van de tintelende lente... in ons leven. Wie geen spoor draagt van de lente, is een oude gelovige die dreigt te verzuren. Wie de lente helemaal kwijtraakt, loopt gevaar te verbitteren. Wie niet hoopt op een nieuwe lente is als gelovige aan het verzanden. Maar wat was, kan weer terugkomen. Een lentegestalte die gaat drammen, verliest nu juist veel van de charme van de lente. Wat begint als evangelie kan eindigen als wet. Daar wordt niemand vrolijk van. Daar is de lente ook niet voor bedoeld.

Alle waardering!

De komst van de Grieken ziet Jezus als tijdsein. Het klinkt ook: nu is het uur U aangebroken. “Ik heb mijn grootheid getoond en ik zal mijn grootheid tonen”. Vanuit de hemel krijgt Hij de grootst mogelijke waardering. Ik ben trots op Hem. Nooit heeft iemand zich zo helemaal gegeven aan God en aan de mensen. God de Vader verheerlijkt zijn Zoon omdat Hij trouw blijft tot in de dood. Dus niet alleen achteraf als de Zoon weer bij zijn Vader terug is. Maar ook al op dat moment zelf, nu Hij heel de wereld op zich neemt!

De Vader zal je eren! Wij zijn gewend: Soli Deo gloria, aan God alleen de eer. De Vader zal je eren als je Jezus daadwerkelijk navolgt, als je koste wat het kost voor Hem gaat en aan Hem vasthoudt. Hoe kan het ook anders, de Vader eert zijn Zoon. En Hij laat je dan delen in zijn eer. Heerlijk is dat. Niets mooiers. Dat God de Vader alle waardering voor je heeft. Dat Hij blij met je is. Dat je welkom bij Hem bent, dat je bij Hem kind aan huis bent, dat Hij je graag in zijn midden heeft. En je laat delen in de eer die Hij aan zijn zoon geeft. Welkom mijn Zoon, en van iedere volgeling: welkom mijn zoon en dochter. Geliefd zijn, dat maakt het leven vruchtbaar.

Een tweede lente, een nieuwe zangtijd, en weer, en opnieuw, want de Geest is eeuwig jong en God heeft nog Geest te over.